

“Als een big schik heeft, wil hij ook groeien”

Een goede start is essentieel in de vleesvarkenshouderij.

Daarom zorgen Henk Kamphuis en zijn zoon Erik ervoor dat nieuwe biggen altijd onder optimale omstandigheden worden opgevangen. “We zijn vooral fel op de hygiëne. Voordat de biggen komen, reinigen we de leegstaande hokken en de gangen grondig met een hogedrukspuit. Je moet een karbonade van de grond kunnen eten, dat is onze maatstaf”, aldus Henk.

Kamphuis VOF (Arriën) bestaat uit vier stallen met in totaal 7000 vleesvarkensplaatsen. Henk: “In 1997 hadden we nog 50 melkkoeien, wat jongvee en 700 vleesvarkens, maar mijn hart lag vooral bij de varkens. Daarom besloten mijn vrouw Henny en ik om volledig over te stappen

op vleesvarkens door gebruik te maken van de zogeheten ‘VAMIL-regeling’ (vervroegde afschrijving van milieu-investeringen, red.). Dat betekende dat we onze stal als een groen-labelstal dienden te bouwen, die voldoet aan strenge milieueisen. In 2004 kwam Erik in het bedrijf en hebben

we een tweede stal bijgebouwd met 1500 varkens. In 2007 volgde een derde stal met 2200 varkens en in 2010 een vierde stal met 1920 varkens. Het zijn alle vier groen-labelstallen.”

Twee bedrijven in één

Omdat het bedrijf zo enorm is gegroeid, hebben Henk en Erik een duidelijke taakverdeling afgesproken. “Erik is verantwoordelijk voor stal 1 en 2 en ik voor stal 3 en 4”, legt Henk uit. “We hebben dus eigenlijk twee bedrijven in één. Zo lopen we niet door elkaar, is de kans op eventuele ziekteversleep beperkt en kunnen we goed overzicht houden.” Erik: “Als er iets is, dan bespreken we dat natuurlijk direct. We weten precies van elkaar wat er in de stallen speelt. Aan het begin van de maand maken we altijd een uitdraai van het bedrijfsmanagementsysteem. Wat zijn de zwakke punten, wat kan beter? De voederconversie is een belangrijk aandachtspunt en we streven ernaar rond de honderd punten te blijven scoren in de Duitse AutoFom-classificatie.” “We zijn heel perfectionistisch”, gaat Henk verder. “Het is een groot voordeel dat we een fa-

miliebedrijf zijn. We lopen nooit achter de feiten aan en hebben dezelfde doelstellingen. Bovendien ken je elkaar door en door. Ook scheelt het qua kosten enorm dat we alles in eigen beheer doen, van reparaties tot aan het reinigen van de stallen. Hierdoor zijn onze vaste kosten laag."

Efficiëntie

Elke week worden op dinsdag ruim 400 varkens opgehaald voor de slacht en op woensdag worden de nieuwe biggen alweer geleverd. "Op maandag beginnen we met het selecteren van de slachtrijpe varkens. Een secuur werkje, waar we zeker een halve dag mee bezig zijn", vertelt Henk. "We mesten voor de Duitse markt. Omdat we in het traject van honderd punten willen blijven zitten, letten we er goed op dat we kwaliteit leveren. We beschikken over een 'restafdeling' met varkens die achterblijven in groei en een groot 'ziekenhuis'. Het ziekenhuis ligt strikt gescheiden van de andere afdelingen. Varkens moeten rust hebben als het niet goed met ze gaat. Het is onvoorstelbaar hoe ze dan ineens weer kunnen opknappen. De uitval op ons bedrijf is laag: iets meer dan 1 procent. En ons antibioticumgebruik is slechts een dagdosering per dierjaar."

Op dinsdagochtend worden de slachtrijpe dieren opgehaald. Om acht uur zijn de hokken leeg en om kwart voor tien beginnen Henk en Erik met schoonmaken. Henk: "De inweekinstallatie heeft zijn werk dan goed kunnen doen, waardoor we alleen

een hogedrukspruit nodig hebben. We sproeien eerst de gangen schoon en daarna de hokken. Daarbij zijn we veeleisend. Je mag geen keutel meer zien liggen. We gebruiken overigens geen ontsmettingsmiddel, dat tast alleen maar de roosters aan. Het is veel belangrijker dat de hokken goed droog zijn, en dat is vaak binnen een halve dag al het geval. In de winter maken we daarbij gebruik van vloerverwarming. Daarnaast doen we er alles aan om ongedierte buiten de deur te houden."

Op woensdag, voordat de nieuwe biggen komen, strooien Henk en Erik zaagsel in de hokken, zodat het (eventuele) laatste vocht zich kan binden en de dieren wat 'te wroeten' hebben. "Ze liggen er ook graag op", zegt Henk. "Verder letten we erop dat het klimaat goed is. Het hele jaar door is het 24 tot 25 graden Celsius in de stallen, dezelfde temperatuur als in de geklimatiseerde vrachtwagen waarmee de biggen geleverd worden. In de winter verwarmen we de hokken voor met een heteluchtkanon. En het zaagsel speelt ook een rol als het om warmte gaat."

Als kroketjes naast elkaar

Bij de opleg gebruikt Kamphuis VOF geen medicijnen. Henk: "We werken met twee vaste vermeerderaars waar we goede ervaring mee hebben. Het enige wat we soms doen, is het drinkwater een beetje aanzuren in het geval van beginnende diarree." Bij aankomst worden de biggen gesorteerd op grootte en geslacht, zodat de groei beter gestuurd kan worden via de automatische voermachine. Erik: "We starten altijd met biggenkorrels. Afhankelijk van het gewicht van de dieren kun je dan afbouwen. Soms is daar een week voor nodig, soms veertien dagen. Langer doorgaan met biggenkorrels is duurder, maar het loont wel." "Een goede start is het halve werk", vervolgt Henk. "In het verleden letten we vooral op de prijs van het voer, nu ligt de nadruk op kwaliteit. Varkens zijn fijnproevers, dus krijgen ze bij ons smakelijk voer te vreten. Vergelijk het met brood van de warme bakker, dat heb je zelf ook liever dan goedkoop brood van de supermarkt. Het is belangrijk dat de

"We sproeien eerst de gangen schoon en daarna de hokken."

biggen een mooie buikvulling hebben, dat ze 's avonds tevreden als kroketjes naast elkaar liggen. Als een big schik heeft, dan wil hij ook groeien. Als boer moet je als het ware kunnen denken als een varken."

Puntjes op de i

Erik: "We zijn altijd op zoek naar verbetermogelijkheden. Ons doel is om met hetzelfde aantal varkens nóg betere resultaten te halen. De afgelopen jaren hebben we gezocht naar de beste werkwijze. De stap van 700 naar 2200 varkens was eigenlijk groter dan die van 2200 naar 7000 varkens, want in de beginfase kregen

we te maken met veel veranderingen. De motor loopt nu goed. We zijn vooral bezig om de puntjes op de i te zetten, bijvoorbeeld door bij te sturen met voer. Voor een optimaal

rendement willen we nog meer in eigen beheer doen, zo zijn we nu bezig met het bouwen van een mestscheider. En we willen zo zelfvoorzienend mogelijk zijn. Een voorbeeld daarvan zijn de zonnepanelen. De drinkwaterinstallatie, het ventilatiesysteem en de stalverwarming werken op zonne-energie. Het doel is natuurlijk om zoveel mogelijk CO₂-neutraal te produceren."

We zijn altijd op zoek naar verbetermogelijkheden

Henk en Erik Kamphuis